

A kicsi cigány

Auschwitz: Igaz történetek egy tragigroteszk világból

A német orvosok rendszerint déltájban jöttek, megvizsgálták a betegeket, akik aznap reggel jelentkeztek a kórházba, és aláírták az un. „beffkante”-t, miszerint engedélyeznek számukra egyszeri ott-tartózkodást. Kimostuk és rendbe hoztuk a ruhákat estére, hogy mire megjön a „komando” készen legyünk – ilyenkor fellélegezhettünk egy kicsit.

A kórház egyik kis termében ültünk, amikor Maruszja elkiáltotta magát: „Achtung!” Vigyázzba álltunk. Mengele jött egy négy év körüli cigány fiúcskával. A gyerek csodaszép volt. Ragyogó fehér uniformist viselt: vasalt élű nadrág, aranygombos zubbony, férfi ing nyakkendővel. Megbabonázva bámultuk ezt a gyönyörű gyermeket. Mengelét határozottan szórakoztatta, ahogy megriadva és elvárásolva néztük a kicsi cigányt. Egy széket tett a kórterem közepébe és úgy ült le, hogy a kisfiút a térde közé szorította. A gyermek értett németül; „Mutasd meg nekik, hogy tudod a ‚kozák’ táncot” – mondta Mengele, s tapsolta a ritmust a sarkával táncoló, térde közé szorított gyerekeknek.

Káprázatos volt.

„Most énekelj egy nótát”.

A fiúcska elénekelt egy közkedvelt cigánydalt. Mi végig vigyázzban álltunk, míg a legényke parádézott nekünk s Mengelének. Úgy tűnt, hogy Mengele kedveli őt, átölelte és megcsókolta. „Gyönyörű volt, ezt kapod a szereplésért” – mondta – és elővett a zsebéből egy tábla csokoládét.

Kimentek.

Egymásra néztünk és nem értettük, hogy Mengele miért hozta hozzánk a fiút. „Biztos vagyok benne, hogy Mengele hamarosan meg fogja ölni őt – mondta Maruszja.

Megdermedtünk!

Mengele egész nyáron a fehérbe öltöztetett cigány fiúcskával parádézott barakkokról-barakkokra. A gyönyörű kisfiú akkor is ott állt mellette amikor a „szelektálás” folyt.

Auschwitzban, a „C” részlegben csak cigánycsaládok voltak. A gyerekek a szülők mellett maradhattak. Számunkra érthetetlen, hogy miért voltak családi táborok Auschwitzban, és miért hitették el a cigányokkal, hogy túléljük a háborút.

1944-ben megsemmisítették a cigánytábort. A pontos dátumra nem emlékszem, de egy októberi estén történt. Reggel az összes cigány nőt elvitték, az asszonyok keservesen jajgattak, mikor a transzporthoz terelték őket. Tudtuk, hogy a táborban maradtak halálra vannak ítélve. Így is lett. Azon az estén hallani lehetett a motorok zúgását. Mind elhurcolták őket a gázkamrákba, ezen az éjszakan húszezer cigányt gyilkoltak meg.

Különös, de az egész mészárlás alatt csak egyre tudtunk gondolni: vajon Mengele megmentette-e a kisfiút a gáztól?

A következő napon a tábori szemlén nem volt ott a kicsi cigány Mengele mellett. A férfiak mesélték el, hogy az utolsó percben Mengele a saját kezével lökte a fiút a gázkamrába.

Fordította: Ebner Orsolya

A részlet Diana Tong gyűjtéséből való.

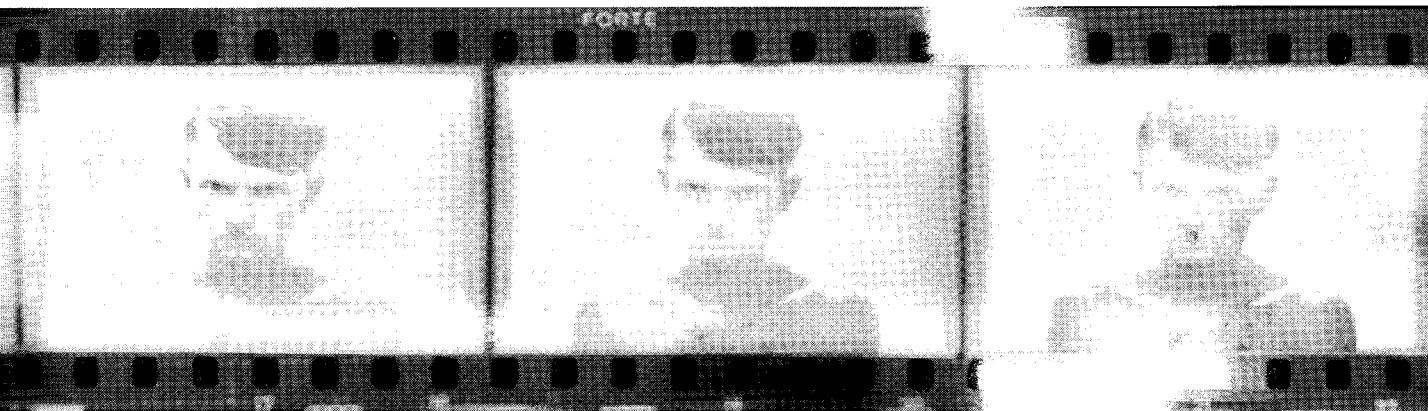

Foto: Rákosi Péter

[The main body of the page contains a large, extremely faint and illegible article. The text is barely visible against the background.]

Topf és Fiai, Erfurt

Fordította: *Mensáros László*

